

videregående uddannelse efter at være fyldt 22 år og dermed er henvist til det lave stipendiemaksimum på henholdsvis 9.000 kr. eller 12.000 kr. For at bøde lidt herpå foreslås det i stk. 2, at sådanne studerende i det første studieår skal have ret til samme maksimale stipendiestøtte som de uddannelsessøgende i ungdomsuddannelserne på 23 år og derover, dvs. at denne bliver 14.800 kr. i stedet for 12.000 kr. for de udeboende og 10.000 kr. i stedet for 9.000 kr. for de hjemmeboende. Denne særregel vil alene blive bragt i anvendelse på studerende, der påbegynder deres første videregående uddannelse efter det fyldte 22. år, derimod ikke på dem, der på dette tidspunkt skifter over til en ny videregående uddannelse.

Stk. 3. Med hensyn til den i stk. 3 hjemlede årlige regulering af disse beløb henvises til bemærkningerne til § 6, stk. 6.

Reguleringen foreslås ligesom hidtil baseret på udviklingen i reguleringspristallet.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger har CUR været inde på tanken om en form for velstandsregulering af stipendiesatserne og har i denne forbindelse henvist til folkepensionens grundbeløb. Man finder det imidlertid ikke hensigtsmæssigt at have forskellige former for reguleringsmekanisme inden for samme støttesystem, idet den indbyrdes relation mellem de forskellige faktorer i støttesystemet herved udvikler sig uensartet til skade for den konstruktive sammenhæng. Hertil kommer, at lovforslaget som tidligere nævnt kun er første led i en etapevis udbygning af uddannelsesstøtten, der vil således løbende i forbindelse med de forestående lovforslag til gennemførelse af yderligere etaper være mulighed for at ajourføre lovens støttesatser efter velstandsudviklingen.

Stk. 4. Ifølge gældende ordning kan de maksimale stipendiebeløb suppleres med beløb til hel eller delvis dækning af undervisningsafgiften på private institutioner. Det drejer sig i særdeleshed om private gymnasieskoler, studenterkursus, kursus til højere forberedelseseksamen og grundskolekursus. Denne ordning foreslås opretholdt.

Til § 10

Denne paragraf indeholder hovedbestemmelserne om ydelse af statsgaranterede lån, om tidspunktet for tilbagebetalingens påbegyndelse og om garantiens ophør.

Om betingelserne for at opnå disse lån henvises til bemærkningerne til § 4. Der har ikke tidligere været fastsat bestemmelse om, hvornår tilbagebetalingen skal påbegyndes, fastsættelsen heraf er sket

i de enkelte lånedokumenter. Ordningen har normalt været den, at tilbagebetalingen påbegyndes, når uddannelsen afsluttes eller afbrydes.

Denne ordning har ofte givet anledning til vanskeligheder for låntagerne, bl. a. i forbindelse med midlertidige afbrydelser af studierne, og man har derfor fundet det ønskeligt at indføre den mere lempelige ordning, som med finansudvalgets tilslutning (akt. stk. nr. 197 i 1970-71) følges af Statens Uddannelsesstøtte f.s.v. angår statslån, ydet i henhold til uddannelsesstøtteleven fra 1970 (lov nr. 262 af 4. juni 1970). Efter denne ordning fastsættes tidspunktet for tilbagebetalingens påbegyndelse til normalt at være et år efter, at uddannelsen er afsluttet eller afbrudt. Ordet normalt giver Statens Uddannelsesstøtte mulighed for dels at lade mere end et år hengå, før tilbagebetalingen påbegyndes, dels at lade tilbagebetalingen begynde, før uddannelsen er afsluttet eller afbrudt, f. eks. hvor det drejer sig om en studerende med urimelig lang studietid.

Uanset, at staten alene yder garanti, og lånet etableres ved aftale mellem låntager og det pågældende pengeinstitut, finder man, at staten som betingelse for at yde sin garanti kan stille det lovbundne krav til pengeinstituttet, at dette med hensyn til tidspunktet for påbegyndelse af tilbagebetalingen følger samme praksis, som staten anvender for egne uddannelsesstøttelåns vedkommende.

I stk. 3 fastsættes garantiperiodens normale længde til 15 år. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i gældende lov, men ifølge uddannelsesstøttebekendtgørelsens § 12 ophører garantien efter 10 års forløb.

I sin indstilling har CUR foreslået, at uddannelsesstøttelånenes løbetid (afdragsperioden) forøges til mindst 15 år, så afdragsbyrden lettes. Undervisningsministeriet mener ikke, at det vil være rigtigt ved lov at fiksere afdragsperioden for disse lån, der som før nævnt stiftes ved privat aftale mellem den uddannelsessøgende og pengeinstituttet. Man nærer dog forhåbning om, at den forlængede garantiperiode vil give anledning til en forøgelse af lånenes afdragsperiode, som for tiden normalt er ca. 8 år for de større låns vedkommende.

Bestemmelsen i gældende lovs § 8, hvorefter justitsministeren kan tillade umyndige uddannelsessøgende at optage lån, såfremt værgen uden rimelig grund nægter optagelse, er ikke medtaget under hensyn til, at myndighedsalderen nu er 18 år, og der ikke skønnes at være behov for denne bestemmelse af hensyn til umyndiggjorte.

Om ikrafttrædelsestidspunktet for de nye lånebestemmelser henvises til bemærkningerne til § 19.